

Revisionsrapport grundläggande granskning 2024

Bygg- och miljönämnden

2025-02-28

Innehåll

Inledning.....	4
Syftet.....	4
Metod.....	5
Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?.....	6
Granskning av internbudget och verksamhetsplan.....	6
Granskning löpande uppföljning och rapportering.....	7
Systematisk intern kontroll och riskhantering.....	9
Har nämnden/styrelsen genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?.....	12
Måluppfyllelse för verksamhetsmål.....	12
Har nämnden/styrelsen genomfört verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt?.....	13
Måluppfyllelse för ekonomi.....	13
Underlag för sammanfattande bedömning.....	14
Interna styrningen, uppföljningen och kontroll.....	14
Bedömning verksamhet.....	14
Bedömning ekonomi.....	15
Sammanfattande bedömning.....	16
Bilaga Måluppfyllelse.....	17

Inledning

Av kommunallagen 12 kap och god revisionssed följer att kommunens revisorer årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Nämnderna och styrelsen ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Sakkunniga från revisionskontoret och PwC genomför den grundläggande granskningen enligt projektplanen. PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna grundläggande granskat bygg- och miljönämnden.

PwC har som sakkunniga biträden till Linköpings kommun, enligt ramavtal för revisionstjänster KS26 2021-116, genomfört den grundläggande granskningen för delar av nämnderna. Syftet med rapporten är att ge underlag till de förtroendevalda revisorerna inför framtagandet av den årliga revisionsberättelsen.

Arbetet har utförts av Matti Leskelä och Elin Rylander i enlighet med av kommunrevisionens beslutade projektplan.

Avsnittet *Granskning av internbudget och verksamhetsplan* har granskats av revisionskontoret Linköpings kommun och ingår som en del av den slutliga rapporteringen.

Syftet

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge revisorerna ett underlag till uttalande i en årlig revisionsberättelse. Granskningen ska besvara om nämndens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll. Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen av verksamhet och ekonomi varit tillräcklig?
2. Har nämnden genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?
3. Har nämnden genomfört verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt?

Metod

Den grundläggande granskningen omfattar en översiktlig granskning av måluppfyllelse och granskning av styrning och intern kontroll. Granskningen omfattar

1. Styrning, kontroll och åtgärder
2. Måluppfyllelse för verksamheten
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Under året uppmärksammas särskilda iakttagelser utifrån 2023 års grundläggande granskning.

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt granskas utifrån om det finns en systematik i uppföljningen för bolag och nämnder samt om kommunstyrelsen agerar vid avvikelser i nämnder och bolags rapportering.

Granskningen bedrivs under hela året genom att ta del av dokument och flödet av information. Avstämning i granskningsarbetet har redovisats till revisorerna utifrån verksamhetens delrapportering per den 31 augusti.

Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?

Granskning av internbudget och verksamhetsplan

Revisionsfråga	Bedömning	Iakttagelser
Är beslutad internbudget förenlig med reglementet och kommunens budget?	Ja	Verksamhetsbeskrivningen i internbudgeten stämmer överens med reglementet. Budgetbeloppet i internbudgeten är i överensstämmande med kommunens budgetbeslut.
Har nämnden tagit fram nämndmål och tydligt angivit det förväntade resultatet och vad som ska uppnås?	Ja	Nämnden följer upp nämndmålen genom indikatorer. Riktningssvärde finns för alla nämndindikatorer. 11 nämndmål. Inga nämndspecifika utvecklingsuppdrag. 12 kommungemensamma utvecklingsuppdrag.
Innehåller internbudgeten en redovisning av hur tilldelade ekonomiska ramar ska användas?	Ja	Tabell finns med hur budgeten ska fördelas till olika områden. Tabell med investeringar finns också.
Beskriver verksamhetsplanen de aktiviteter och handlingsplaner som krävs för att uppfylla inriktningen i nämndens budget med tydligt fokus på mål och uppdrag?	Ja	Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen har en verksamhetsplan som gäller för både samhällsbyggnadsnämnden och bygg- och miljönämnden. I verksamhetsplanen finns det nämndmål till de kommunövergripande målen. Till varje nämndmål finns det aktiviteter. Majoriteten av aktiviteterna är hänvisade till de kommungemensamma strategiska utvecklingsuppdrag.

Granskning löpande uppföljning och rapportering

Revisionsfråga	Bedömning	Iakttagelser
Har nämnden upprättat årsprognoser för verksamhetens mål- och uppdragsuppfyllelse?	Ja	<p>Nämnden följer upp samtliga nämndmål i delårsrapport per augusti. Av redovisningen framgår att 10 av 11 nämndmål bedöms nås vid årets slut. För målet <i>Hållbart chef- och ledarskap</i> är nämndens bedömning att det delvis kommer att uppfyllas. Grunden för måluppfyllelsen är svag i vissa fall. Det anges i delårsrapporten att måluppfyllelse för enskilda nämnden ej görs per den 31 augusti. Vi noterar samtidigt att delårsrapporten innefattar avstämning av måluppfyllelse för det 11 nämndmålen.</p> <p>Rapportering per augusti innehåller uppföljning av samtliga indikatorer. Vi noterar att vissa av indikatorerna saknar utfall för perioden. Varför utfall saknas framgår inte.</p> <p>Uppföljning av de strategiska utvecklingsuppdragen sker i delårsrapport per augusti och majoriteten beskrivs vara pågående. För två av uppdragen anges kommentaren att det finns små möjligheter för nämnden att genomföra dessa med anledning av att det är en myndighetsnämnd. Vi noterar också att det strategiska uppdraget <i>Samtliga nämnder ska prioritera avtalsuppföljning utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv för att säkerställa att verksamheten kvalitetsmässigt bedrivs i enlighet med kommunens krav och för att förebygga välfärdsbrottslighet samt fusk och oegentligheter</i> inte följs upp enligt denna formulering i delårsrapporten. Nämnden har inga nämndspecifika utvecklingsuppdrag.</p>
Vidtas tydliga korrigerande åtgärder vid bristande mål- och uppdragsuppfyllelse?	Ja	<p>Av delårsrapporten framgår att måluppfyllelsen grundas på en sammanvägd bedömning utifrån resultat och effekter, samt förvaltningens verksamhetsplan, nämndindikatorer och andra genomförda eller planerade aktiviteter. För nämndens mål är prognosen att 10 uppfylls och att ett delvis uppfylls för helåret. Vi kan av delårsrapporten inte utläsa att nämnden vidtagit åtgärder med anledning av den prognostiserade måluppfyllelsen. Att nämnden bedömt måluppfyllelsen som god innebär samtidigt att det inte funnits större behov av åtgärder. I</p>

		verksamhetsberättelsen bedöms nio mål som uppfyllda och två mål som delvis uppfyllda.
Är resultatet för mål- och uppdragsuppfyllelse 2024 i överensstämmelse med det prognostiserade utfallet i delårsrapporterna?	Ja	<p>I delårsrapporten per augusti prognostiserade nämnden att tio mål skulle uppnås och ett delvis uppnås. Det mål som prognostiserades delvis uppnås var <i>Hållbart chef- och ledarskap</i>.</p> <p>Av verksamhetsberättelsen framgår att bedömningen för helåret är att nio mål är uppfyllda och två delvis uppfyllda.</p>
Har nämnden upprättat årsprognoser för ekonomin?	Ja	<p>Prognostiserat resultat för ekonomi i delårsrapport:</p> <p>Per 31 mars: nollresultat Per 31 augusti: + 2 mnkr</p>
Vidtar nämnden tydliga korrigerande åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Inte tillämplig	Efter mars månad prognostiserade nämnden en ekonomi i linje med budget. I samband med delårsrapport per augusti visar prognosen för helåret på en positiv avvikelse jämfört med budget om + 2 mnkr. Behov av åtgärder har därmed inte funnits.
Har nämnden följt upp genomförandet av åtgärdsplaner?	Inte tillämplig	I delårsrapport per 31 augusti prognostiserar nämnden ett överskott mot budget om + 2 mnkr. Det har ej funnits behov av åtgärdsplan.
Har nämnden en styrning och uppföljning som säkerställer att verksamheten bedrivs effektivt?	Ja	<p>I delårsrapport per augusti redovisar nämnden även uppföljning av volymtal och personalstatistik. Exempel på volymtal som följs upp är Antal ärenden Byggavdelningen, Antal ärenden Miljöavdelningen samt Antal tillsynsbesök Miljöavdelningen. Gällande personalstatistik sker uppföljning av Antal tillsvidare anställda, Total sjukfrånvaro samt Personalavgångar externt.</p> <p>Inom nämndmålet <i>Möta behoven för ett växande Linköping</i> följer nämnden indikatorer avseende medelhandläggningstid för bygglovsärenden samt medianhandläggningstid för prioriterade fastighetsbildningsärenden. Nämnden följer även några indikatorer kopplat till Nöjd Kund Index (NKI).</p>

Systematisk intern kontroll och riskhantering

Revisionsfråga	Bedömning	Iakttagelser
Har nämnden beslutat om en internkontrollplan?	Ja	Nämnden beslutade om internkontrollplan för 2024 i samband med att nämnden fastställde sin internbudget 2023-10-19 § 177.
Har nämnden tagit del av en riskanalys som underlag för kontroller eller riskhantering inom väsentliga områden?	Ja	Av nämndens internkontrollplan 2024 framgår att riskanalyser har genomförts i verksamheterna och att dessa har legat till grund för förvaltningens utkast till internkontrollplan. Genomgång av riskanalyserna och utkastet har skett tillsammans med nämndens internkontrollrepresentanter under augusti 2023. Av protokoll från nämndens sammanträde 2023-09-21 § 153 framgår att nämnden delgivits förvaltningens riskanalyser och förslag till internkontrollplan för kommande år.
Finns det en beskrivning av organisering och ett systematiskt arbetssätt som säkerställer en god intern kontroll?	Ja	<p>I nämndens internkontrollplan beskrivs nämnden delaktighet i internkontrollarbetet. Det framgår att arbetet med uppföljning enligt internkontrollplanen och andra aktiviteter eller händelser av särskild vikt för intern kontroll ska redovisas i samtliga delårsrapporter. Nämnden ska även följa upp internkontrollarbetet inklusive internkontrollplanen i samband med verksamhetsberättelsen. Det framgår vidare att nämndens internkontrollrepresentanter bjuds in till redovisning och dialog kring resultatet av uppföljningen av intern kontroll tillsammans med förvaltningen. Nämnden delges internkontrolluppföljningen i sin helhet vid nämndens sammanträden i april, september och februari.</p> <p>Vidare framgår att det upprättas en förvaltningsintern förteckning med specificerade aktiviteter kopplat till nämndens beslutade internkontrollplan. Denna förteckning ska fungera som ett stöd till förvaltningen i genomförandet av planerade kontrollmoment.</p>

<p>Följer nämnden kommungemensamma anvisningar från kommunstyrelsen och dess förvaltning?</p>	<p>Delvis</p>	<p>Enligt <i>Handbok för internkontroll</i> ska nämndens internkontrollplan innehålla kontrollmoment inom områdena:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verksamhet och organisation • Personal • Ekonomi • Administration • Oegentligheter, mutor och jäv <p>Nämnden har för 2024 kontrollmoment inom fyra av fem områden. Kontrollmoment saknas inom området Personal.</p> <p>Av handboken framgår vidare att det av internkontrollplanen minst ska framgå:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vilka rutiner/processer/system samt vilka kontrollmoment som ska följas upp • Kontrollmetod • Vem som är ansvarig för kontrollen • Genomförd riskbedömning <p>I nämndens internkontrollplan framgår vilka rutiner/processer/system som berörs samt tillhörande kontrollmoment. Risk och konsekvens samt motivering till riskvärdering framgår också. Det framgår dock inte vilken kontrollmetod som ska användas samt vem som är ansvarig för att kontrollen genomförs. Av internkontrollplanen framgår att detta specificeras i den förvaltningsinterna förteckningen, där det tydliggörs hur och när kontrollmoment ska genomföras, samt vem som är kontrollansvarig.</p>
<p>Återrapporteras den interna kontrollen löpande?</p>	<p>Delvis</p>	<p>Enligt internkontrollplanen ska uppföljning av internkontrollarbetet redovisas till nämnden i samband med samtliga delårsrapporter, dvs mars, augusti och oktober.</p> <p>I delårsrapport per mars finner vi ingen spårbarhet till att redovisning eller återrapportering av arbetet med intern kontroll har genomförts.</p>

		<p>Delårsrapport per augusti innehåller en kortfattad redogörelse om intern kontroll. Det beskrivs att arbetet under året har löpt på enligt plan och att inga förändringar av beslutad internkontrollplan har skett. Vi noterar dock att nämnden i uppföljningen lyfter sex kontrollmoment, medan internkontrollplanen endast innefattar fem kontrollmoment.</p> <p>Det framgår vidare av uppföljningen per augusti att de kontroller som genomförts visar på att arbetet med intern kontroll fungerar. Samtliga punkter bedöms som gröna förutom kontrollmomentet <i>Kunskap hos förvaltningens tjänstepersoner för att minska riskerna med otillåten påverkan genom mutor, hot och våld</i> som bedöms som gul.</p>
--	--	--

Uppföljning av internkontrollplanen

Revisionsfråga	Bedömning	Iakttagelser
Har nämnden följt upp och rapporterat årets internkontrollplan?	Ja	Nämnden har i februari 2025 följt upp internkontrollen i en internkontrollrapport. Samtliga risker i nämndens internkontrollplan följs upp och redovisas. Resultat av genomförda kontroller framgår kort av uppföljningen. Vi noterar även att kontrollområdet <i>Korrekt digital ärendehantering</i> följs upp i internkontrollrapporten, vilken inte framgår av nämndens internkontrollplan. Av redovisningen framgår att avvikelser noterats inom ett av nämndens kontrollområden.
Åtgärdas brister som framkommit av den interna kontrollen?	Delvis	<p>Kontrollpunkt med mindre avvikelse har godkänts.</p> <p>Av nämndens internkontrollrapport för 2024 framgår att avvikelse noterats inom området <i>Vidaredelegation av beslutsattestregler</i>. Kontrollmetod var att ta stickprov för varje attestant, där en mindre avvikelse noterades. Det framgår av redovisningen att beloppet som beslutsattesterades inte var långt ifrån personens attestgräns och att kontrollpunkten därför godkändes av nämndens internkontrollrepresentanter. Inga åtgärder vidtogs. Beskrivning av kontrollmetod och genomförd kontroll är kortfattad för samtliga kontrollområden och bedöms kunna utvecklas.</p>

Har nämnden/styrelsen genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?

Måluppfyllelse för verksamhetsmål

Granskning av verksamhetsberättelsen

Revisionsfråga	Bedömning	Iakttagelser
När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Ja	Av nämndens verksamhetsberättelse framgår att nio mål bedöms vara uppfyllda och två mål bedöms vara delvis uppfyllda. Till samtliga mål framgår motivering till bedömning av måluppfyllelse, hur utförlig denna är varierar mellan målen.
Har nämnden genomfört de kommunövergripande och nämndspecifika uppdragen?	Delvis	I nämndens verksamhetsberättelse redovisas uppföljning av de kommunövergripande strategiska utvecklingsuppdragen. Vi noterar att uppföljningen omfattar ytterligare ett uppdrag, vilket inte framgår av nämndens internbudget. För två uppdrag framgår att nämnden har små möjligheter att genomföra dessa på grund av att nämnden är en myndighetsnämnd. Resterande uppdrag beskrivs vara pågående. Nämnden har inga nämndspecifika uppdrag för 2024.
Har indikatorerna följts upp?	Ja	Nämnden har följt upp samtliga indikatorer som framgår av internbudgeten och utfall redovisas per helåret.
Ger avrapporteringen läsaren (kommunfullmäktige) rimliga förutsättningar att bedöma måluppfyllelsen?	Delvis	Enligt verksamhetsberättelsen grundas bedömningen av måluppfyllelsen på en sammanvägd bedömning utifrån resultat och effekter samt förvaltningens verksamhetsplan, nämndindikatorer och andra genomförda eller planerade aktiviteter. Målredovisningen är i vissa fall kortfattad och redogör inte tydligt för vad som ligger till grund för bedömningen. Ett exempel är målet <i>Minska klimatpåverkan och värna om den ekologiska hållbarheten</i> som är bedömt som uppfyllt.
Har verksamhetsplanen genomförts?	Delvis	Nämnden har följt upp förvaltningens verksamhetsplan i bilaga till verksamhetsberättelsen. Redovisningen omfattar de aktiviteter som framgår av förvaltningens verksamhetsplan och som berör nämnden. Av de aktiviteter som följs upp beskrivs 18 vara genomförda, 20 vara pågående och tre beskrivs vara kvarstående/pausade.

Har nämnden/styrelsen genomfört verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt?

Måluppfyllelse för ekonomi

Granskning av verksamhetsberättelsen

Revisionsfråga	Bedömning	Iakttagelser
Har nämnden uppnått budgeten för verksamheterna i internbudgeten?	Ja	För helåret 2024 redovisar nämnden ett överskott mot budget om 3,2 mnkr. Under året har nämnden prognostiserat ett överskott jämfört med budget och det har därmed inte funnits något behov av åtgärdsplan.
Förklaras avvikelser?	Ja	Av verksamhetsberättelsen framgår att det finns både positiva och negativa budgetavvikelser inom verksamheten. De främsta positiva avvikelserna är högre intäkter inom kommunlantmäteriet (+ 1,7 mnkr) samt lägre nettokostnad inom miljöverksamheten. Avvikelsen inom miljö beror på både minskade kostnader, främst i form av personalvakanser, såväl som ökade tillsynsintäkter. Negativ avvikelse mot budget finns framförallt inom bostandsanpassningsbidrag (-3,5 mnkr). De högre kostnaderna förväntas fortsätta även kommande år och det framgår att en utökad budget har beviljats från 2025 och framåt.
Är resultatet för ekonomin 2024 i överensstämmelse med det prognostiserade resultatet i delårsrapporterna?	Ja	I delårsrapport per augusti prognostiserade nämnden ett överskott mot budget om 2 mnkr. Resultatet för helåret 2024 blev ett överskott om 3,2 mnkr.

Underlag för sammanfattande bedömning

Interna styrningen, uppföljningen och kontroll

Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?

Utifrån frågorna/kriterierna ovan bedöms nämnden sammantaget ha en tillräcklig intern styrning, uppföljning och kontroll.

- Nämnden har beslutat om en internbudget och verksamhetsplan som uppfyller kraven enligt reglemente och kommunens budget.
- Nämnden bedöms ha en tillräcklig uppföljningsstruktur. Nämnden har under året följt upp ekonomin och verksamheten enligt kommunstyrelsens anvisningar. Avseende intern kontroll finner vi ingen spårbarhet till att nämnden fått uppföljning av genomfört arbete i samband med delårsrapport per mars, vilket framgår av planen att så ska ske. Uppföljning av intern kontroll har skett i samband med delårsrapport per augusti och i samband med verksamhetsberättelsen.
- Nämnden har fastställt en internkontrollplan som beskriver åtgärder och granskningar. Av protokoll framgår att nämnden delgivits förvaltningens riskanalyser inför upprättande av internkontrollplan.
- Nämndens ekonomiska prognoser har löpande visat på ett nollresultat alternativt ett ekonomiskt överskott. Behov av åtgärder för att nå budgetmålet har därmed inte funnits.
- Nämnden har inte vidtagit åtgärder för att uppnå nämndsmålen. Att nämnden bedömt måluppfyllelsen som god innebär samtidigt att det inte funnits större behov av åtgärder.

Bedömning verksamhet

Har nämnden genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?

Nämnden bedöms ha genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt.

- Uppdragen har inte helt genomförts i tillräcklig omfattning.
- Verksamhetsplanen har inte helt genomförts i tillräcklig omfattning. Flera uppdrag och aktiviteter beskrivs vara pågående.
- Vi bedömer att av 11 mål är nio uppfyllda och två delvis uppfyllda.

Bedömning ekonomi

Har nämnden genomfört verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt?

Nämnden bedöms ha genomfört verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

- Nämnden visar en positiv budgetavvikelse på 3,2 mnkr.

Sammanfattande bedömning

Vår bedömning är att nämndens förvaltning i allt väsentligt skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen bedöms i allt väsentligt varit tillräcklig.

Revisionsfråga	Bedömning	Iakttagelser
Har nämnden genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt? Dvs har målen uppnåtts och uppdragen genomförts?	Ja	Målen har i allt väsentligt genomförts. Av 11 mål bedöms nio vara uppfyllda och två delvis uppfyllda. Uppdrag och aktiviteter har delvis genomförts. Flera uppdrag och aktiviteter är pågående.
Har nämnden genomfört verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt? Dvs har de ekonomiska målen uppnåtts?	Ja	Nämnden redovisar ett överskott mot budget om 3,2 mnkr.
Har nämnden sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen av verksamhet och ekonomi varit tillräcklig?	Ja	Nämnden har i allt väsentligt säkerställt styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Bilaga Måluppfyllelse

Kommunfullmäktige har inom varje målområde beslutat om kommungemensamma och nämndspecifika uppdrag. Nedan redovisas nämndens prognostiserade måluppfyllelse i delårsrapporten och bedömning enligt verksamhetsberättelsen. Utifrån erhållen verksamhetsberättelse delar vi nämndens bedömning av måluppfyllelsen.

Nämndens måluppfyllelse	Nämndens bedömning 2024.08	Nämndens måluppfyllelse 2024
Linköping är en trygg och säker kommun att bo, leva och verka i	Uppnås	Uppfyllt
Minskad segregation genom mer jämlika livs- och boendemiljöer	Uppnås	Uppfyllt
Minska klimatpåverkan och värna om den ekologiska hållbarheten	Uppnås	Uppfyllt
Möta behoven för ett växande Linköping	Uppnås	Uppfyllt
Goda förutsättningar för företag att etablera sig och verka i kommunen genom god dialog och service	Uppnås	Uppfyllt
Hög tillgänglighet, gott bemötande och effektiv leverans	Uppnås	Delvis uppfyllt
God ekonomistyrning som ger handlingsfrihet	Uppnås	Uppfyllt

En obruten digital samhällsbyggnadsprocess som bidrar till måluppfyllelse och kundnytta	Uppnås	Uppfyllt
Goda arbetsplatser	Uppnås	Uppfyllt
Hållbart chef- och ledarskap	Uppnås delvis	Delvis uppfyllt
Nya vägar för kompetensförsörjning	Uppnås	Uppfyllt